

ယွၤအကလုာ်ကထိလၢအလုာ်ဒိၣ်ပွၤဒိၣ်လၢပဂီၢ်

လူၤကဉ် ၄:၁၆- ၂၂, ယရုၤယၤ ၆:၁- ၂, ရိမ့ၤ ၁၅:၄-၆

■ သရၣ်မုၢ်ဒီးကထာ်ပူၤဖျဲး ■

တနံၤအံၤ မ့ၢ်ဝဲလံာ်စီဆံ့အမုၢ်နံၤ လၢပဝဲပုၤ ခရံာ်ဖိတဖၣ် ပဟ်ဒိၣ်ဒီးပဟ်နီၣ်အံၤ ဒီးစံးဘျးယွၤလၢ ပဒီးန့ၢ်ဘၣ်အကလုာ်ကထိ တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီတဖၣ်အဃိ န့ၣ်လီၤ. လံာ်စီဆံ့အံၤ ပကိးအီၤလၢလံာ်သ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ် လၢဘၣ်တၢ်ပာ်ဖျိာ်လံာ်(၆၆)ဘၣ်, အလီၢ်လံာ်(၃၉)ဘၣ် ဒီးအသီ(၂၇)ဘၣ်အဃိန့ၣ်လီၤ. ဒီးလံာ်စီဆံ့အံၤ အိၣ်ဝဲ ဒီးအကလုာ်(genres)တဖၣ် ဒ်အမ့ၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီ, ဝံအတၢ်ကစီၣ် လၢအဘၣ်တၢ်တဲဆိပာ်စၢၤအီၤ, တၢ်စံာ် ယဲၤလၢအမ့ၢ်အဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်စံာ်စီၤတဲစီၤ (historical narrative), တၢ်ကတိၤဒိ, တၢ်စံးထီၣ်ပတြၢၤတဖၣ် န့ၣ်လီၤ.

အဃိဒီး လံာ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ထာ ဖျိာ်ပာ်ဖျိာ်အီၤဒီး ဒုးကဲထီၣ်အီၤဆူ လံာ်စီဆံ့အံၤ ပကိး အီၤ ဒ်အမ့ၢ်ပုၤခရံာ်ဖိအလံာ်နီၣ်ထီၣ်(Canon)လၢ အအိၣ်ဒီးတၢ်စိကမိၤန့ၣ်လီၤ. အါဒၣ်တၢ်တက့ၢ် ပကိး အီၤဒ်အမ့ၢ် “ယွၤအကလုာ်အကထိ” ဒီးပဖးအီၤတဘျီ ဘၣ်တဘျီဒီး ထီၣ်ဖဲပအိၣ်ဒီးနီၣ်တကၤအတၢ်ဖး ကစၢ် ကလုာ်ကထိမ့ၢ်ဂ့ၤ, ဟံာ်ဖိဃီဖိအတၢ်ဖးသကိးကစၢ်

အကလုာ်ကထိမ့ၢ်ဂ့ၤ ဒီးတၢ်ဖးသကိးအီၤ ဖဲတၢ်ဘါ ယွၤသရိၣ်မ့ၢ် ဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်မနုၤအဃိ လံာ်အံၤ ပကိး အီၤလၢယွၤအကလုာ်ကထိလဲာ်န့ၣ် ပကမၤလိသကိး အီၤ ဒ်လံာ်အံၤအသိးန့ၣ်လီၤ.

(၁) တၢ်ကတိၤ “အဝဲအံၤမ့ၢ်ယွၤအကလုာ်ကထိ” လၢ ဘၣ်တၢ်ဟ်ဖျါအီၤဖဲ တၢ်စံာ်ယဲၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ် စံာ်စီၤတဲစီၤလံာ်အကလုာ်အပူၤ

လံာ်စီဆံ့အံၤ မ့ၢ်ဝဲယွၤအကလုာ်ကထိလီၤန့ၣ် တၢ်ဟ်ဖျါတဖၣ်အိၣ်ဝဲလၢ လံာ်စီဆံ့ဒီးဘၣ်ညါအပူၤ န့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ “ယွၤအကလုာ်” “ယွၤအတၢ် ကတိၤ” လီၤန့ၣ် တၢ်ဟ်ဖျါအီၤ ဖျိဖျါဖျါအိၣ်ဝဲဒၣ်အါ မးန့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်လၢကစၢ်ယွၤတုၤလီၤတၢ်န့ၣ် တၢ်အုၣ် သးဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်အိၣ်ဖျါပာ်စၢၤတၢ်လံာ်ဝဲဒၣ်လၢ အဝဲဒၣ် အံၤ “ယွၤစံးဝဲ” န့ၣ် ပကထံာ်ဘၣ်အီၤလၢ(၁မိၤရှု ၁- ၂)အပူၤန့ၣ်လီၤ. ယွၤစံးဝဲဒၣ် “မဲတၢ်ကပီၤကဲထီၣ် တက့ၢ်.” ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ကတိၤ “ယွၤစံးဝဲဒၣ်” အံၤ အိၣ်ဝဲ(၁၁)ဘျီညါန့ၣ်လီၤ. တၢ်စံာ်ယဲၤဘၣ်ဃးဒီး

ကစာ်ယွၤတုၤလီၤတၢ်အဂ့ၢ်န့ၣ် ပာ်ဖျါထီၣ်န့ၣ် ပဝဲပှၤ ဖးတၢ်ဖိတဖၣ်လၢကစာ်ယွၤအကလုာ်, အတၢ်ကတိၤန့ၣ် ဒုးကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်တၢ်လီၤဒီး အိၣ်ဒီးအစိကမိၤလီၤန့ၣ် လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိး ကစာ်ယွၤအကလုာ်ကထိၤလၢအဒုး အိၣ်ကာအိၣ်ခိးဒီးမၤကၢၤမၤကျၢၤတၢ်န့ၣ် ပကထံၣ်န့ၣ် ကဒီးအိၣ် ဖဲယွၤကတိၤတၢ်ဒီး စီၤအၤတြၢဟ့ၣ်အခါ န့ၣ်လီၤ. ယွၤလီၣ်ဖျါအသးဆူအၤတြၢဟ့ၣ်အအိၣ်ဒီး စံးဝဲဒၣ်, “ယကဟ့ၣ်လီၤကီၢ်တဘျီအံၤ (ကနၤစၣ်) လၢနချံန့သ့ၣ်လီၤ.”(၁မိ ၁၂:၇) ဒ်ကစာ်ယွၤအကလုာ် ကထိၤအိၣ်တုၤလံဝဲ, စံးတုၤလံဝဲအသိး အဝဲမၤကၢၤမၤ ကျၢၤဝဲအတၢ်အာ်လီၤစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. အၤတြၢဟ့ၣ် ဒီး ပှၤလၢအဟဲလီၤစၢၤလၢအိၣ်တဖၣ်န့ၣ် ကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်ပှၤ န့ၣ်သါဖိတဖၣ် ဒီးတဘျီဃီ မ့ၢ်ဝဲယွၤအပှၤဂီၢ်မ့ၢ်အပှၤ ဃုထၢလီၤန့ၣ် လံာ်စီဆ့ၣ်ပာ်ဖျါတုၤလံန့ၣ်ပှၤ လၢလၢ ပှၤပှၤန့ၣ်လီၤ.

လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါ ယွၤအကလုာ်ကထိၤ, တၢ်က တိၤလၢအဟ့ၣ်လီၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်န့ၣ် ပှၤဂီၢ်မ့ၢ်, ပှၤကလုာ်သ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢာ် လၢအဝဲဃုထၢဝဲဒီး မၤတုၢ် တၢ်အာ်လီၤအိၣ်လီၤဒီးအိၣ်တဖၣ် ကဘၣ်လူၤပိာ်ထွဲဝဲ ခဲလၢာ်လီၤ. တၢ်ကတိၤ “ဒီးယွၤကတိၤတၢ်ဒီးစီၤ မိၤရှု” ဒီးဟ့ၣ်လီၤအိၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီ လၢကဘၣ်တဲဘၣ်ပှၤ အံၣ်စရုလးဖိမ့ၢ်ဂ့ၤ, တၢ်ဘျီတၢ်ဘါအခိၣ်အန့ၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, ခိၣ်န့ၣ်လၢအဘၣ်ပာဆုာ်တၢ်တဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ လၢကဘၣ်လူၤ ပိာ်ထွဲတၢ်လၢယွၤစံးဘၣ်တဲဘၣ်စီၤမိၤရှုန့ၣ် ပကထံၣ် န့ၣ်ဘၣ်အိၣ် ဖဲလံာ်သါမိၤရှုအပှၤန့ၣ် အိၣ်ဝဲဒၣ်အဘျီ (၃၀)န့ၣ်လီၤ. ဒီးလၢလွံာ်မိၤရှု အပှၤစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. တၢ် လၢပှၤဂီၢ်မ့ၢ်လၢအမ့ၢ် ယွၤအပှၤဃုထၢဒီး ပှၤလၢအအိၣ် တုၤလံ လၢတၢ်အာ်လီၤအိၣ်လီၤအဘၣ်ကဝီၤအပှၤ တဖၣ်န့ၣ် သ့ၣ်ညါန့ၣ်ဟ့ၣ်ဒီး လူၤပိာ်ထွဲဝဲန့ၣ် မ့ၢ်လၢတၢ် သိၣ်တၢ်သီအံၤ ဟဲဝဲလၢယွၤအနီၢ်ကစာ်ဒၣ်ဝဲအကလုာ်

အဃိန့ၣ်လီၤ. အဃိဒီး အလီၢ်အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢပကဘၣ် မၤလီၤတၢ်အိၣ်, မၤသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ပသးလၢတၢ်ကွဲးသ့ၣ် တဖၣ်လၢအအိၣ်လၢလံာ်ပာ်ဖျါန့ၣ်သးတဖၣ်အပှၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ကတိၤလၢအဟဲဝဲဒၣ်လၢယွၤအအိၣ်ဒီးမ့ၢ်ဝဲ ဒၣ်အဝဲအနီၢ်ကစာ်ဒၣ်ဝဲအကလုာ်ကထိၤန့ၣ်လီၤ.

၂. တၢ်ကတိၤ “အဝဲအံၤ မ့ၢ်ယွၤအကလုာ်ကထိ” လၢ အဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါအိၣ် ဖဲဝဲအတၢ်ကစီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒီး အ တၢ်တဲဆိဟံၣ်စၢၤတဖၣ် အလံာ်အကလုာ်အပှၤ

အါဒၣ်တၢ်တက့ၢ် ဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်ကွဲး, အတၢ်ကစီၣ်, အတၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်ဒီး အတၢ်တဲဆိဟံၣ်စၢၤ တဖၣ်န့ၣ် အိၣ်ဒီးအတၢ်လီၤဆီလၢ ထီဘိဒီးကိးဘျီဒဲး ဃုာ်ဃုာ်ဒၣ်လဲာ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါအိၣ်ဒ် “အဝဲအံၤမ့ၢ် ယွၤအကလုာ်ကထိ” အဝဲအံၤမ့ၢ် “ယွၤစံးဝဲဒၣ်” ဒီး “ယွၤစံးဒ်အံၤ” တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အမဲာ်ညါ ဝဲတဖၣ်ဟ့ၣ် ကိာ်ဟ့ၣ်ဘါ, ဆီၣ်ထွဲသိၣ်လိဝဲဒၣ်ပှၤဂီၢ်မ့ၢ် (အံၣ်စရုလး, ယူဒၤ)လၢ “ကကန့ၣ်ယွၤအကလုာ်” စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. ဝဲ တဖၣ် ထီဘိအုၣ်တုၤလံအသးလၢ တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်တဲဝဲ တဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်ဟဲလၢယွၤဒီးမ့ၢ်ယွၤအကလုာ်ကထိ လီၤန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ဟံၣ်ဖျါဝဲဒီဖျါတၢ်ကတိၤယွၤအကလုာ်လီၤဘၣ် ယၤစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲတၢ်ကတိၤ “ယွၤအ ကလုာ်ဟဲဝဲလၢဝဲအစုပှၤ” ဒီးဒုးမၤကျၢၤအဝဲသ့ၣ်အတၢ် ကစီၣ်လၢအဟဲလၢယွၤအအိၣ်ဒီး မ့ၢ်စ့ၢ်ကိး ယွၤအက လုာ်လၢအကလီၤဘၣ်ဆူပှၤဂီၢ်မ့ၢ်အအိၣ် ဒ်သိးအဝဲသ့ၣ် ကန့ၣ်ဟူသ့ၣ်ညါဝဲအဂီၢ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. လၢလံာ်ဝဲသ့ၣ် တဖၣ်အကျါပကမၤလိသကိး ဝဲယရှါယၤ လၢအဟံၣ်ဖျါ ထီၣ်အတၢ်ကစီၣ်လၢအတဲဝဲအံၤန့ၣ် တမ့ၢ်အဟဲလၢအိၣ် လီၤလီၤဘၣ်. မ့ၢ်ဒၣ်အဟဲဒီဖျါလၢယွၤန့ၣ် စူးကါဝဲတၢ် ကတိၤ “ယွၤအသးအိၣ်လၢယလီၤ” ဒီး “ယွၤဖူလံယၤ” န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢယွၤအသးအိၣ်ဝဲလၢအလီၤဒီးယွၤဖူလံ အိၣ်အဃိန့ၣ် အဝဲစံးကတိၤတၢ်ခဲလၢာ်အဂံၢ်ထံးန့ၣ်

ဟဲခီဖျိဒ်လါယွာလီၤ. ဝံယရှါယာ စံာ်တဲၤဝဲလါအဝဲ
 ကတဲတၢ်သးခုကစီၣ်ဆူပုၤဖျိဒ်ဖိယာ်ဖိတဖၣ်အအိၣ်,
 အဝဲကမၤဘျါပုၤလါအသ့ၣ်ကၢ်သးလီၤ, အဝဲကကိး
 ထီၣ်တၢ်ထုၣ်ဖျိးလါပုၤလါဘၣ်တၢ်မၤကဲကုၢ်အီၤအဂီၢ်
 ဒီး ကမၤမုၢ်ထီၣ်ပုၤလါအသ့ၣ်ကၢ်သးလီၤ, အိးထီၣ်တၢ်
 လါပုၤဘၣ်တၢ်စာဃာ်အဂီၢ်ဒီး ကကိးထီၣ်ဝဲ ယွၤအတၢ်
 ဘၣ်သး, ယွၤအတၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤအနံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝံယရှါယာ
 အတၢ်ကစီၣ်အံၤမ့ၢ်“ယွၤအတၢ်ကစီၣ်”“ယွၤအကလုာ်က
 ထါ”လါယွၤမၤအဝဲစံးတဲဝဲ ဖဲယွၤအသးဟဲလီၤဝဲလါအ
 လီၤအခါန့ၣ်လီၤ. ယွၤအကလုာ်ကထါလါဟဲခီဖျိလါ
 ဝံသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ မၤမုၢ်မၤမံမၤသးခုပုၤလါအန့ၢ်ဟူဒီး
 မုၢ်လၢ်တၢ်လါယွၤအကလုာ်ကထါတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

**(၃) တၢ်ကတိၤ “အဝဲအံၤ မုၢ်ယွၤအကလုာ်ကထါ” လါ
 အဘၣ်တၢ်ကွဲးတုၢ်လံအသးဒီး လါထီၣ်ပုၤထီၣ်ဝဲ ဖဲပုၤ
 န့ၢ်ဟူအီၤအခါလါအဘၣ်တၢ်ကွဲးတုၢ်လံအီၤလါလံာ်တၢ်
 သးခုကစီၣ်လံာ်ကလုာ်အပူၤ**

ကစၢ်ယုၣ်ရှုးခရံၣ် ဖဲအဝဲဒုၣ်တၢ်အိၣ်အနံၣ်အ
 သီလွံဆံလါပုၤမုၢ်ကနာအခါန့ၣ် အဝဲဘၣ်တၢ်လုပစီ
 အီၤလါမုၢ်ကီၤလံာ်(၃)ဘျီညါန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အဝဲဒုၣ်
 မၤန့ၢ်မုၢ်ကီၤလံာ် သာဘျီလိာ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲမၤန့ၢ်မုၢ်
 ကီၤလံာ် ခီဖျိအဝဲသ့ၣ်ညါပာ်ဒိၣ် “ယွၤအကလုာ်က
 ထါ”အဃိန့ၣ်လီၤ. ဖဲမုၢ်ကီၤလံာ် လုပစီအီၤလါကဒုး
 ကဲထီၣ်လါဆူကိၣ်အခါမုၢ်ဂ့ၤ, ဖဲမုၢ်ကီၤလံာ်မၤအဘါ
 ထီၣ်အီၤအခါမုၢ်ဂ့ၤ, ဖဲမုၢ်ကီၤလံာ်မၤအီၤလါကတုၢ်လီၤ
 အသးလါတၢ်လုာ်ဟံၣ်အခိၣ်စိၣ်လီၤ ဆူဟီၣ်ခိၣ်လီၤ
 အခါန့ၣ် ယုၣ်ရှုးကတိၤဆာကဒါက့ၤအီၤလါ တၢ်ကတိၤ
 “တၢ်ကွဲးအသး” ကိးဘျီဒဲးန့ၣ်လီၤ. ယုၣ်ရှုးပာ်ဖျါက့ၤ
 ဝဲဒုၣ် ကစၢ်ယွၤအကလုာ်ကထါလါအဘၣ်တၢ်ကွဲးတုၢ်
 လံအီၤဒီး မုၢ်ဝဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ် လါပုၤလါအမၤတုၢ်

**ယုၣ်ရှုးပာ်ဖျါ က့ၤဝဲဒုၣ်
 ကစၢ်ယွၤအကလုာ်ကထါ
 လါအဘၣ်တၢ်ကွဲးတုၢ်လံအီၤ
 ဒီးမုၢ်ဝဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်
 လါပုၤလါအမၤတုၢ်လံ
 တၢ်အါန့ၣ်လီၤအီၤလါဒီးအီၤတဖၣ်
 ကဘၣ်လုၤပိာ်ထွဲဝဲအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.**

လံတၢ်အါန့ၣ်လီၤအီၤလါဒီးအီၤတဖၣ် ကဘၣ်လုၤပိာ်ထွဲ
 ဝဲအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ညါဝဲဒီး လုၤပိာ်ထွဲဝဲဂ့ၤဂ့ၤ
 ဘၣ်ဘၣ် အဃိ မုၢ်ကီၤလံာ် လုပစီအီၤတန့ၢ်ဘၣ်.

ကစၢ်ယုၣ်ရှုးမၤန့ၢ်မုၢ်ကီၤလံာ် ခီဖျိယွၤအက
 လုာ်ကထါအိၣ်ဝဲလါ အဝဲအတၢ်သ့ၣ်ညါအပူၤအဃိ
 န့ၣ်လီၤ. အန့ၣ်ဝံဒီး အဝဲက့ၤကဒါက့ၤဝဲဆူအဝဲ
 အဝဲဒုၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးဖဲလါမုၢ်အိၣ်ဘျီန့ၣ်အဝဲလဲၤဝဲ
 ဆူဘျီဘျီပူၤ ဒီးအဝဲအိးထီၣ်လံာ်ဒီးဖးဝဲဒီး ပုၤကီၢ်မုၢ်
 ခဲလါာ် လါအအိၣ်လါဘျီဘျီပူၤတဖၣ် န့ၢ်ဟူဝဲဒုၣ်
 စ့ၢ်ကိးလီၤ. အဝဲဖးဝဲဒုၣ်(လံာ်ဝံယရှါယာ ၆၁-၂) ဒီး
 တၢ်ကတိၤတဖၣ်န့ၣ် မုၢ်ဝဲ ဝံယရှါယာအတၢ်ကတိၤ လါ
 အဟဲခီဖျိလါယွၤ ခီဖျိယွၤအသးအိၣ်ဝဲလါဝံယရှါယာ
 အလီၤဒီး စံးကတိၤတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ယုၣ်ရှုးတဲ
 ဘၣ် ပုၤကီၢ်မုၢ်တဖၣ်လါ ခီဖျိသုန့ၢ်ဟူဘၣ်တၢ်လါယဖး
 အံၤအဃိဒီး “တၢ်ကွဲးအသး” လါအမုၢ်ယွၤအကလုာ်
 ကထါအံၤ လါထီၣ်ပုၤထီၣ်လံဝဲလံန့ၣ်လီၤ. လံာ်တၢ်သး
 ခုကစီၣ်, လံာ်လုၤကဲ ၄, အုၣ်အသးလါယုၣ်ရှုး
 မုၢ်ပုၤလါအဟံၣ်ဒိၣ်ယွၤအကလုာ်ကထါဒီးယွၤ အကလုာ်

ကထာမာစာဆိုင်ဂျာနယ် ဒ်သိး အသုတလီၤန့ၣ်ဆူတၢ် လုပစီအပူၤတဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

အါန့ၣ်အန့ၣ် အဝဲဟ့ၣ်ခီဟ့ၣ်နီၤလီၤဝဲဒၣ် ယွၤ အကလုာ်ကထာမာစီဖျိ ဖးဖျါန့ၣ်ပုၤဂီၢ်မုၢ်ဒီး ဒုးန့ၣ်ဟူသ့ၣ် ညါပုၤဂီၢ်မုၢ်တဖၣ်န့ၣ် တမ့ၢ်တၢ်ကလိကလိဘၣ်. တၢ် ကွဲးအသးလၢအမ့ၢ်ဝဲ “တၢ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤတၢ်သးခု ကစီၣ် ဆူပုၤဖျိၣ်ဖိယာ်ဖိအအိၣ်, တၢ်မၤကျါက့ၤပုၤ အသ့ၣ်ကံၤသးလီၤတဖၣ်, တၢ်ကိးထီၣ်တၢ်ထူၣ်ဖျဲးလၢ ပုၤမၤတၢ်ဖိ (ပုၤလၢ ဘၣ်တၢ်မၤကဲက့ၢ်)တဖၣ်အဂီၢ်, တၢ် ဒုးထံၣ်က့ၤပုၤလၢအမဲာ်ဘျီၣ်တဖၣ်အဂီၢ်, တၢ်ပုၤကံၤပုၤ လၢလၢအဘၣ်တၢ်မၤအမၤနးအီၤတဖၣ်အဂီၢ်ဒီး တၢ် ကိးထီၣ်န့ၢ် တၢ်ဘၣ်ယွၤအသးအံၤ ယုၣ်ရှုးဒုးသ့ၣ်ညါ န့ၢ်ဟူပုၤဂီၢ်မုၢ်ဒီး ပုၤဂီၢ်မုၢ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိး ကမၤကမၢ်ဝဲဒၣ် လၢယုၣ်ရှုးအတၢ်ကတိၤလၢအဂ့ၤဒီး တၢ်အံၤဘၣ်ပုၤ ကိးဂၤအသးလီၤ. တၢ်အံၤပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ် တၢ်ကွဲး အသးလၢအမ့ၢ် ယွၤကလုာ်ကထာမာစီ မ့ၢ်တၢ်အုၣ်အသး လၢအပာ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဂ့ၤတၢ်ဝါ တၢ်သးအိၣ်ဘၣ်ပုၤ ခဲလၢာ်ဒီး တၢ်န့ၢ်ဟူအံၤ မၤသးခုပုၤလၢအန့ၢ်ဟူတၢ် တဖၣ်ဒီး ဒုးဆိကမိၣ်ပုၤလၢအန့ၢ်ဟူတၢ်တဖၣ်လၢ အဝဲ သ့ၣ်စ့ၢ်ကိး အိၣ်ဒီးမူဒါဒ်န့ၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ. အါန့ၣ်အန့ၣ် သိၣ်လိစ့ၢ်ကိး အဝဲသ့ၣ်လၢတၢ်လၢအဝဲသ့ၣ် ကြးမၤဝဲ န့ၣ်လီၤ.

ဒ်တၢ်စံၣ်စါတဲၤစါလံာ်အကလုာ်ပုၤ ပာ်ဖျါ ထီၣ်ဝဲအသိး အလီၢ်အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢပကဘၣ်ပာ်သ့ၣ်ပာ် သးဒီး ပာ်လုာ်ပာ်ပုၤတၢ်လၢအဟဲခီဖျိလၢယွၤအထးခိၣ် ဒီးတၢ်လၢအစံးဝဲတဖၣ် ဒီးအိၣ်မူတၢ်န့ၢ်လုၤပိာ်မၤထွဲအီၤ ဒ်ယွၤအပုၤဂီၢ်မုၢ်(အံၣ်စရုလး, ယူဒၤ)တဖၣ် အသိးန့ၣ် လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိး ယွၤအကလုာ်ကထာ လၢအဟဲခီဖျိ ဝဲလၢဝဲသ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢအဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်မုၢ်လၢဒီး မၤမုာ်မၤမံပုၤအသးဒီး ဒုးဆူၣ်ထီၣ်တၢ်န့ၣ်လၢယွၤ

အပူၤ ဖဲလၢပုၤဂီၢ်မုၢ်(အံၣ်စရုလး, ယူဒၤ)တဖၣ် အိၣ်လၢ တၢ်ကီတၢ်ခဲ, တၢ်ပျံၤတၢ်ဖး, တၢ်မုၢ်လၢလၢာ်ဝဲအခါ အသိးန့ၣ် ပဝဲပုၤခရံၣ်ဖိပုၤလၢအန့ၣ်ဝဲဒၣ်ပာ်ကစၢ်, ဖိကစၢ်, သးစီဆုံကစၢ်တဖၣ်အံၤ ပကပျဲယွၤအသးအိၣ် လၢပလီၤဒီး ပျဲယွၤပုၤဒီး အသးစီဆုံ ဒီးစံၣ်တဲၤတဲၤတၢ် သးခုကစီၣ်အံၤန့ၣ် အလီၢ်အိၣ်ဒိၣ်န့ၢ်ဒီးတၢ်အဂၤသ့ၣ် တဖၣ်လီၤ. လံာ်လုၤကၣ်ပာ်ဖျါန့ၢ်ပုၤ ယုၣ်ရှုးခရံၣ် အတၢ်ဖးဖျါထီၣ်ယွၤအကလုာ်ကထာလၢ, လၢတၢ် လုၢ်ဟံၣ်ပုၤအံၤန့ၣ် ဒုးန့ၢ်ဟူပုၤလၢအအိၣ် လၢတၢ်လုၢ် ဟံၣ်တဖၣ် ဒီးကစၢ်ယုၣ်ရှုးခရံၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ, တၢ်ဆိၣ်ထွဲ ဒီးတဘျီဃီ တၢ်မၤကဲမၤကျါယွၤအကလုာ် ကထာအံၤဆူပုၤန့ၢ်ဟူတၢ်တဖၣ်အအိၣ်အံၤန့ၣ် ဒုးဆိက မိၣ်က့ၤပုၤန့ၢ်ဟူတၢ်တဖၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ ကဘၣ်မၤလၢပုၤဝဲတဖၣ်အဂီၢ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. ယုၣ်ရှုးအ တၢ်သိၣ်လိအဝဲသ့ၣ်အံၤ စ့ၢ်ကိးအိၣ်သ့ၣ်လီၤအသးဒၣ် လၢတၢ်ကွဲးအသး“ယွၤအကလုာ်ကထာ”အပူၤ န့ၣ်လီၤ.

ယွၤအကလုာ်ကထာ လၢအဘၣ်တၢ်ပာ်ဖျါန့ၢ် ပုၤလၢလံာ်အကလုာ်ကလုာ်အပူၤ (genres)အံၤန့ၣ် ဒ်(ရီမုၤ ၅:၄-၆) စံးဝဲအသိး, တၢ်ကွဲးအသးတဘီ လၢလၢလၢအမ့ၢ် ယွၤကလုာ်ကထာအံၤဘၣ်တၢ်ကွဲး အသးလၢတၢ်သိၣ်တၢ်သီအဂီၢ် ဒ်သိး ပကတီၢ်န့ၢ်ယွၤ အတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်အဂီၢ်ဒီး ယွၤအကလုာ်ကထာ တဖၣ်အံၤ ကဟ့ၣ်ပုၤတၢ်သ့ၣ်ညါ, တၢ်သးခု, တၢ်မုၢ် လၢဒီးအိၣ်မူသ့ၣ်ညါယွၤ, ဖိခွါယုၣ်ရှုး, သးစီဆုံ အတၢ် ဟ့ၣ်လုၢ်ဒိၣ်ပုၤဒိၣ်ဒီးမၤလၢကပီၤအီၤ လၢပတၢ်အိၣ်မူ အပူၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ယွၤအကလုာ်ကထာလၢ အလုၢ်ဒိၣ် ပုၤဒိၣ်အံၤ မ့ၢ်လၢပဂီၢ်အသိး ပကမၤလိဃု သ့ၣ်ညါဒီး မၤလၢပုၤအီၤခီဖျိန့ၢ်ဟူ, တၢ်န့ၢ်, မၤထွဲအီၤလၢပတၢ် အိၣ်ပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.

■ သရၣ်မုာ်ဒီးကထာၣ်ပုၤဖျဲး ■